

дивідуальна розмова, у результаті якої стає можливим реально оцінити ступінь засвоєння матеріалу.

Виконання розрахункової самостійної роботи має сприяти поглибленню знань, змусити студентів продуктивно осмислювати матеріал, що викладається. Головним завданням стає не лише оволодіння теоретичними знаннями, а також формування вмій і навичок, необхідних для самостійного пошуку, аналізу та оцінки інформації.

А. Г. Ягодка, канд. екон. наук, доцент кафедри
макроекономіки та державного управління

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПО МАГІСТЕРСЬКІЙ ДИСЦИПЛІНІ «СОЦІАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА І ПОЛІТИКА»

В сучасних умовах постійне удосконалення організації навчального процесу супроводжується збільшенням обсягів і часу самостійної роботи студентів, яка повинна мати конкретні змістовні характеристики, контролюватися, перевірятися і оцінюватися.

У зв'язку з тим, що самостійна робота являється специфічною формою навчання і спрямована на формування особистості студента, індивідуальне оволодіння навчальним матеріалом в аудиторний та позааудиторний час навряд чи втратить найближчим часом свою гостроту, а тому важливим залишається пошук альтернативних шляхів та особливостей її організації.

Слід зауважити, що програмний матеріал навчальної дисципліни «Соціальна інфраструктура і політика», який студент-магістр повинен опанувати, розмежовується на дві складові: перша — це матеріал, який доводиться до студента-магістра в формі лекції в аудиторний час, і друга — матеріал, який підлягає самостійному вивченню в позааудиторний час, на основі рекомендованих літературних джерел — монографій, статей, підручників, навчальних посібників та використання статистичної інформації, що міститься у статистичних щорічниках Держкомстату України та в інших джерелах.

Самостійна робота студентів-магістрів — це основний засіб оволодіння навчальним матеріалом дисципліни «Соціальна інфраструктура і політика». З одного боку, вона збільшує студентам час, вільний від обов'язкових занять, що дає їм можливість більш ефективно використовувати бюджет свого часу для засвоєння знань, придбання умінь та навичок. З іншого — спонукає студентів до формування в себе таких рис, як самодисциплінова-

ність, наполегливість, відповідальність тощо. У процесі самостійної роботи студенти-магістри вивчають теоретико-методологічні питання дисципліни, виконують письмові завдання (написання рефератів), здійснюють різні техніко-економічні розрахунки показників та обґрунтовують основні напрямки розвитку соціальної інфраструктури.

Більше того, самостійна робота студентів-магістрів вимагає чіткої організації, планування, системи і керування з боку викладача останньою (обсяг завдань та методичні рекомендації щодо їх виконання, аналіз, облік, перевірка та оцінювання виконаних робіт), що сприяє підвищенню якості засвоєння навчального матеріалу.

На наш погляд, одною із ефективних форм організації самостійної роботи студентів є підготовка і проведення семінарів-дискусій та міні конференцій. Студенти-магістри розподіляються на малі групи і готуються до проведення семінару — дискусії або міні конференції. Враховуючи те, що студенти-магістри мають кваліфікацію викладача економіки, нами призначаються один із кращих студентів — керівником семінару-дискусії, головний доповідач по тій чи іншій проблемі і два співдоповідачі. Після їх виступу, студенти задають питання, приймають активну участь в обговоренні цієї проблеми та обґрунтовують пропозиції щодо їх покращення. Так, було проведено семінар — дискусію на тему «Рівень та якість життя населення в Україні» і міні-конференцію на тему «Охоронно-оздоровчий комплекс України та перспективи його розвитку», які свідчать про високий рівень теоретичної підготовки студентів, їх уміння аналізувати, знаходити вузькі місця і давати пропозиції щодо їх ліквідації, обґрунтовувати основні напрямки та перспективи їх вирішення.

Досвід викладання цієї дисципліни дозволяє дати певні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів магістерського рівня:

1) чітке планування самостійної теоретичної підготовки студентів-магістрів по дисципліні «Соціальна інфраструктура і політика»;

2) поглиблення індивідуальної роботи, пов'язаної як з освоєнням навчального матеріалу дисципліни, так і з написанням реферату, розв'язанням практичних завдань та виконанням наукових досліджень;

3) організація методичного забезпечення ефективного і оперативного поточного контролю самостійної роботи студентів-магістрів ;

4) започаткування проведення семінарів-дискусій, міні конференцій та кейс-методів серед студентів-магістрів.

Підсумовуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що ефективність організації самостійної роботи буде залежати від застосування запропонованих заходів і сприятиме більш об'єктивному оцінюванню завдань самостійної роботи та підвищенню якості навчання.

О. І. Яроменок, канд. філол. наук, доцент
кафедри міжнародної економіки

ІНДИВІДУАЛЬНА КОНСУЛЬТАЦІЯ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Серед різноманітних форм навчального навантаження викладачів ВНЗів особливе місце посідає індивідуальна консультація.

Лекція, практичне заняття, іспит — ці форми складають той ланцюг, без якого навчальний процес взагалі неможливий.

Інша справа — індивідуальна консультація. Вона досить часто ігнорується, або зводиться до формального виконання обов'язків: прийшов викладач на кафедру відсидів визначений час і пішов додому або кудись ще у власних справах.

А, втім, це майже єдина можливість індивідуального, спілкування коли консультація дозволяє не тільки зняти невизначеності, що виникли при підготовці розділів дисципліни, яку несе в аудиторію викладач, а й суттєво позитивно вплинути на світогляд і культурний розвиток студента — особистості, яка тільки формується. Тому від викладача залежить ступінь активності формування майбутнього фахівця.

Проводячи індивідуальні консультації на II — III курсах викладач може вирішити цілу низку проблем, а саме:

- навчити ефективному пошуку потрібної інформації;
- рекомендувати періодичні видання, інші джерела інформації з метою перманентного моніторингу економічного життя країни і світу;
- навчити структурній побудові виступу, реферату, доповіді на науково-практичній конференції, культурі полеміки;
- навчити культурі конспектування лекцій, підручників, наукових джерел;
- навчити логіці мислення та мистецтву аналізу.

Крім цього, викладач опосередковано може визначити:

- схильність студента до науково-дослідницької роботи;
- здатність встановлювати зв'язки між явищами, поняттями, фактами, цифрами.